

Muzeologiczna Konferencja Naukowa **„Nowoczesne muzeum – relacje i narracje 2”**

Muzeum Okręgowe w Toruniu

4–6 września 2024

Muzeum Okręgowe w Toruniu przy wsparciu ekspertów oraz organizacji i instytucji muzealnych tworzy stałą platformę dyskursu, wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie funkcjonowania i zarządzania muzeami oraz opieki nad dziedzictwem artystycznym, historycznym, technicznym i naukowym. Zamierzeniem organizatorów 2. edycji konferencji „Nowoczesne muzeum – relacje i narracje” jest podjęcie najważniejszych aktualnych problemów współczesnego muzealnictwa. A nawet więcej, zapragnęliśmy wykonać kilka kroków naprzód, by podjąć także takie zagadnienia, które obecnie nie są kluczowe, ale niebawem takimi stać się mogą. Na pierwszy plan wysuwają się naszym zdaniem kwestie związane z różnego rodzaju „relacjami”.

Rozważania chcemy rozpocząć od zadania fundamentalnego pytania – **po co są muzea?** Chcemy rozmawiać o tym, jak rozumiemy rolę muzeów we współczesnym świecie, jak się ona zmieniała w ostatnich latach i jak ją widzimy w perspektywie kilku lat? Ale także jakie są wobec muzeów oczekiwania społeczeństwa oraz decydentów (organizatorów). Czy muzea prowadzą badania potrzeb społecznych? A jeśli tak, to jak je diagnozują i jakie płyną z tego wnioski?

Idąc dalej, chcemy dyskutować o tym, **jaka jest nasza odpowiedzialność wobec muzealiów?** Czy powinniśmy zmierzać w kierunku maksymalizowania ochrony zbiorów, także poprzez minimalizację upubliczniania ich? A może wręcz przeciwnie, podążając za edukacyjną misją muzeów, postawić na szeroką prezentację muzealiów (przy stworzeniu warunków maksymalnie przyjaznych dla obiektów), otwartość i korzystanie z nich na rzecz społeczności? Czy chcemy, by muzea były magazynami rzeczy ważnych, czy też miejscami spotkań, wymiany poglądów i wiedzy oraz spędzania czasu w formule edutainment? Warto także zadać pytanie o **odpowiedzialność muzeów wobec dziedzictwa niematerialnego** – na ile dostrzegamy wagę zajmowania się tym dziedzictwem i na ile umiemy to robić? Czy potrafimy gromadzić, trwale przechowywać i pracować z dziedzictwem niematerialnym (w tym również cyfrowym), tak jak to robimy z obiektami materialnymi?

W dalszej kolejności pragniemy podjąć rozważania dot. **zobowiązania muzeów wobec społeczeństwa** (różnych społeczności) w niezwykle dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości. Jaką rolę mogą lub winny pełnić muzea wobec uchodźców i imigrantów, którzy ze względu na wojny i niestabilne warunki życiowe docierają do naszego kraju i osiedlają się w nim, zmieniając struktury społeczne miast i miejscowości? Jakie mamy obowiązki wobec nowych członkiń i członków naszych społeczności? Czy muzea winny stać się elementami systemu państwa, które odpowiadają za przekazywanie wiedzy o historii, obyczajach

i tradycjach, a przez to stać się stymulatorami przyjaznej integracji społecznej, otwartej również na inną wrażliwość, kulturę i obyczaje? Z drugiej strony zaś, czy zmiany w społecznościach sąsiedzkich dla muzeów, nie nakładają na nie dodatkowego zobowiązania, związanego z jeszcze aktywniejszym budowaniem i umacnianiem tożsamości wielopokoleniowych mieszkańców danych społeczności?

Czy muzea mogą być bierne i niezaangażowane? Mowa oczywiście o aktywności i zaangażowaniu (lub ich braku) w sferze społecznej, wszak politycznym w ogóle się nie zajmujemy. Czy w czasach społecznych zmian i aktywności wielu ruchów obywatelskich instytucje muzealne mogą pomijać tę ważną dla wielu ludzi sferę życia? Czy w sytuacjach, gdy dzieją się „rzeczy złe”, muzea mogą nie reagować na nie? A gdy mają miejsce wydarzenia dziejowe, mogą je pomijać? Czy wreszcie aktywne, informacyjne społeczeństwo, w którym żyjemy, nie wymaga od nas równie aktywnej postawy i działania w czasie rzeczywistym?

Idąc dalej, **jaką rolę mogą, a jaką powinny odgrywać jednostki muzealne w procesie miasto- i wspólnototwórczym?** Na ile winny być aktywnymi twórcami procesów budujących przyjazne przestrzenie w mieście i na wsi, poprawiające w nich codzienne życie? Co mogą zrobić muzea, jakie podejmować działania, by ich otoczenie miejskie lub wiejskie było lepiej zorganizowane, bardziej angażujące do obywatelskiej odpowiedzialności i lepiej funkcjonujące w każdym z wymiarów życia?

Jaka odpowiedzialność spoczywa na muzeach wobec środowiska? Na ile instytucje muzealne włączają się w procesy: zrównoważonego rozwoju, liczenia śladu węglowego, czy dążenia do zeroemisyjności? Czy jako instytucje zaufania publicznego o olbrzymim potencjale edukacyjnym mogą pozwolić sobie na nieangażowanie się w te procesy i niezwracanie uwagi na lokalny oraz globalny problem destrukcji środowiska? Czy też raczej jako liderzy życia społecznego winniśmy być również liderami zrównoważonego rozwoju i realizować edukację środowiskową także w praktyce? Czy mamy jeszcze czas na nic-nie-robienie w tym zakresie?

Czy muzea, tworząc wystawy, są odpowiedzialne edukacyjnie i doceniają wagę oraz znaczenie słów? Czy jako muzealnicy nie nakładamy na widownię nadmiernych oczekiwań? Czy rozważnie używamy terminów i odpowiedzialnie budujemy treści na ekspozycjach? Czy nie przegadujemy problematyki, używając przy tym metajęzyka? Albo wręcz przeciwnie – rezygnujemy z komentarzy (w szczególności na wystawach artystycznych), licząc, że eksponat obroni się sam, a odbiorca z pewnością posiada wiedzę, by samodzielnie odczytać klucz do ekspozycji i poszczególnych obiektów. A może już czas na to, byśmy bardziej systematycznie i naukowo podchodzili do kwestii tworzenia tekstów, opierając się o badania i możliwości percepcyjne naszych odbiorców?

Pomimo mocnego postawienia w 2. edycji konferencji na „relacje”, **nie zapominamy o „narracjach”, proponując Państwu formułę giełdy projektów.** Zachęcamy do zaprezentowania krótkich, 5-minutowych wystąpień przedstawiających Państwa przedsięwzięcia, które mają charakter narracyjny i opowiadają historie – mogą to być: wystawy, prezentacje, pokazy, działania edukacyjne czy naukowe.

Zachęcamy Państwa do wypowiedzenia się na powyższe tematy i aktywnego uczestnictwa w przygotowywanej konferencji. Proponujemy dwa formaty wystąpień: **referat 15-minutowy** oraz **prezentację 5-minutową** w ramach giełdy projektów.

Będzie nam niezmiernie miło spotkać się z Państwem w Toruniu, rozmawiać i debatować nad kondycją i przyszłością muzealnictwa.

Zgłoszenia wystąpień wraz z tematem i abstraktem (do 1500 znaków) oraz biogramem (do 1000 znaków) prosimy nadsyłać poprzez **formularz online** udostępniony pod linkiem <https://tiny.pl/cvf18> oraz na stronie www.muzeum.torun.pl w terminie do **29 lutego 2024 r.**

Terminarz:

- **15.01 – 29.02.2024 r. – przyjmowanie propozycji referatów;**
- do 31.03.2024 r. – zakwalifikowanie przez Radę Naukową wystąpień na konferencję;
- do 10.04.2024 r. – kontakt z osobami, które zgłosiły chęć wygłoszenia referatu;
- 15.04 – 31.05.2024 r. – nabór dla Słuchaczek i Słuchaczy;
- **4 – 6.09.2024 r. – konferencja naukowa „Nowoczesne muzeum – relacje i narracje 2”.**

Miejsce:

Muzeum Okręgowe w Toruniu, Ratusz Staromiejski

Opłaty konferencyjne dostępne są w trzech pakietach:

- **Wariant I – 399 zł** – obejmuje wyżywienie oraz materiały konferencyjne (zawierające program konferencji i abstrakty wystąpień), **nie obejmuje noclegów;**
- **Wariant II – 499 zł** – obejmuje dwa noclegi (4/5.09.2024 i 5/6.09.2024) w pokojach 2-osobowych, wyżywienie oraz materiały konferencyjne (zawierające program konferencji i abstrakty wystąpień);
- **Wariant III – 699 zł** – obejmuje dwa noclegi (4/5.09.2024 i 5/6.09.2024) w pokojach 1-osobowych, wyżywienie oraz materiały konferencyjne (zawierające program konferencji i abstrakty wystąpień).

Publikacja pokonferencyjna:

Organizatorzy planują wydanie drukiem punktowanej publikacji pokonferencyjnej, w której znajdą się jedynie zakwalifikowane artykuły. Wstępny termin wydania publikacji – połowa roku 2025.

Sekretariat konferencji:

Marcin Zdanowski, kustosz Muzeum Okręgowego w Toruniu; konferencja@muzeum.torun.pl; tel. 56 660 56 10
Zgłoszenie chęci udziału w konferencji jest jednoznaczne z akceptacją **Regulaminu udziału w konferencji „Nowoczesne muzeum – relacje i narracje 2”** dostępnego na stronie www.muzeum.torun.pl.

